

زنانی که هنر می‌آفرینند

گزارشی از بازارچه صنایع دستی و سوغات بوستان هفت‌حوض که در همین روزها برگزار شد

✚ یک فرصت برای معرفی

در این میان، بانوی کارآفرینی که با قالیچه‌ها و گلیم‌های خود به این نمایشگاه آمده است اینجا را فرصتی برای تبادل و معرفی کارهای خود می‌داند. محترم محمدابراهیمی قوچانی همان‌طور که از فامیل‌اش مشخص است اهل قوچان است. او بازنشسته آموزش و پرورش است و الان بیست سالی می‌شود که به وادی صنایع دستی وارد شده است. «در هر نمایشگاهی احتمال دست خالی از نمایشگاه رفتن هست ولی ما باید از این فرصت برای معرفی کارهای خود و آشنایی با دیگر خانم‌های کارآفرین استفاده کنیم. حتی به نظرم باید خودمان از هم خرید کنیم و به هم به این شکل کمک کنیم.»

سیصد بانوی توانمند هنرمند که سرپرستی خانواده را دارند با او همکاری می‌کنند و این بانو کارآفرین برتر استان نیز شناخته می‌شود. او اعتقاد دارد در کارآفرینی باید صبر و حوصله داشت و به خدا توکل کرد زیرا هرچه روزی ما باشد حتی اگر شده در آخرین لحظات خواهد رسید.

✚ جای خالی کارشناسی

نمایشگاه‌ها فرصت‌های خوبی برای معرفی و فروش محصولات خانگی هستند اما همیشه یک مشکل در این مکان‌ها وجود دارد. آن هم این است که مخاطب و خریداران توقع محصولاتی با قیمت‌های کمتر از بازار و با کیفیت بالاتر را دارند اما این موضوع در همه نمایشگاه‌ها و غرفه‌ها مشاهده نمی‌شود و گاهی قیمت‌هایی به چشم می‌خورد که اندازه بازارچه‌ها نیست. ضرور است کارشناسان این حوزه برای افزایش رضایت دوطرفه فروشنده و خریدار، علاوه بر توجه به منطقه و محدوده برگزاری نمایشگاه، به برچسب‌های قیمت‌ها نیز دقت کنند و خط مشیی در این زمینه تعریف شود.

سی خانواده که برایم کار می‌کنند خرج ببرم ولی تا الان پولی به دستم نرسیده است. خانم‌هایی که با من کار می‌کنند بیشتر سرپرست خانواده هستند و به این درآمد نیاز دارند. درآمدی که کسب می‌کنیم از طریق همین بازارچه‌هاست که متأسفانه بعضی وقت‌ها در مکان‌های مناسبی برگزار نمی‌شوند.»

فاطمه خانم حصیربافی را از مادر بزرگ خود آموخته است و اکنون یک کارآفرین باسی نیروی خانم است که خود به این موضوع اشاره کرد.

✚ درآمد ما از همین نمایشگاه‌هاست

خانم چابکی مشهودی است. او با پارچه‌هایی که به آن‌ها فرت‌بافی می‌گویند به این نمایشگاه آمده است. ۱۵۰ بانوی سرپرست خانواده به طور مستقیم و حدود ۳۵۰ نفر به طور غیرمستقیم با او کار می‌کنند. «نگاه به صنایع دستی در ایران خیلی خوب نیست. بازار و بازارچه برگزار می‌کنند ولی به اینکه باید مشتری هم باشد فکر نمی‌کنند. عمده درآمد و محل فروش ما همین نمایشگاه‌ها هستند و باید کارشناسی شده به آن نگاه کنند.»

✚ کم‌کم تولیدکننده شدم

نرگس شریعت‌زاده، بانوی خلاق و کارآفرین دیگری که با محصول سرویس آشپزخانه و خواب به نمایشگاه آمده است، کار خود را از دوازده سال پیش و با نگاه سرگرمی شروع کرده اما این روزها برای خیلی از اطرافیان کارآفرین شده است. «وقتی شروع کردم، سربندی بود ولی کم‌کم تولیدکننده شدم و کارهایم را به بازارها آوردم. الان خواهرها و زنان همسایه برایم کار می‌کنند. تنها مشکلی که داریم همین بازار فروش است. اگر یک جای ثابت برای فروش بود، دغدغه کمتری برای ادامه کار داشتیم و راحت‌تر به کار ادامه می‌دادیم. البته من همیشه خدا را شکر می‌کنم و ناراضی نیستم.»

هنر از آن دست توانمندی‌هایی است که نمی‌توان اثر آن بر روحیه آدمی را انکار کرد. به‌ویژه آنجا که این هنر رنگ و بوی خلاقیت و محلی به خود می‌گیرد، انگار که با تک‌تک رنگ‌هایش تمام جانت را نوازش می‌کند و حالی خوب به سراسر وجودت می‌بخشد. گل‌دوزی، شمشاددوزی، نقاشی روی سفال، منبت کاری روی مس، گلیم‌بافی، خراطی، چرم‌دوزی و خیلی از هنرهایی که حاصل خلق دست‌های زنانه هستند در نمایشگاه صنایع دستی هفت‌حوض به چشم می‌خورند و از همان دور، رنگارنگی آن‌ها ذوق و شوق و وجد تماشاگر تو ایجاد می‌کنند.

✚ باید تبلیغات گسترده‌تر باشد

خلوتی نمایشگاه و نبودن مشتری خلق زنان خلاق هنرمند کارآفرین را کمی تنگ کرده است. برخی‌ها از راه خیلی دور مانند کاشمر و قوچان دست‌سازهای خود را بار کرده و آورده‌اند و حالا منتظرند در ساعت‌هایی بهتر نمایشگاه شلوغ شود. اکرم علی‌زاده هاشم‌آبادی از آن بانوان هنرمند و کارآفرینی است که از راهی دور به این نمایشگاه آمده است. او از اهالی کاشمر است و در زمینه کار روی مس، پیکرتراشی و سرامیک کار می‌کند. البته همه فعالیت او همین نیست و می‌توان گفت بنیان‌گذار و حامی صنایع دستی بانوان در شهر خود است. «راستش از اینکه در این نمایشگاه شرکت کرده‌ام چندان راضی نیستم. مشتری نداریم و از دیروز هیچ چیزی نفروخته‌ایم. راه دور است و مردم نمی‌آیند. این مشکل خیلی از بازارچه‌هاست که کارشناسی شده مکان آن‌ها انتخاب نمی‌شود و برای ما فقط هزینه دارد. درست است که مکان را رایگان در اختیار ما قرار می‌دهند اما هزینه‌های حمل و نقل و اسکان برای ما که از شهرهای دیگر آمده‌ایم کم نیست.»

✚ مشکلات عمده در کارآفرینی زنان

او که نگارخانه پارک بانوان را با موضوع مرکز آفرینش‌های صنایع دستی در کاشمر با همکاری نهادهای مربوط راه انداخته، زمینه‌ای برای آموزش، تولید و فروش محصولات بانوان هنرمند را در شهر کاشمر فراهم آورده است. «این مرکز دومین مرکز متمرکز در استان خراسان رضوی است که همه هنرمندان در یک مجموعه تولیدات خود را انجام می‌دهند و در کنار آن، آموزش و بازار فروش هم فراهم می‌شود. اما همواره دو مشکل عمده برای زنان کارآفرین وجود دارد. اولی تأمین مواد اولیه است که با توجه به تورم، روز به روز فشار بیشتری به ما می‌آورد. دومی نبودن بازار ثابت برای فروش است زیرا همه درآمد از فروش همان کالا است. هزینه خرید مواد اولیه هم از همان باید تأمین شود و چنانچه به نتیجه‌ای نرسد، عملاً این فرایند مختل می‌ماند.»

✚ تا الان پولی به دستم نرسیده است

فاطمه ابراهیم‌زاده نیز که با حصیرهای رنگارنگ و سبدهای بافته به این بازار آمده است از شرایط چندان راضی نیست. او هم از کاشمر آمده است. «من آمده‌ام برای